

อุ

ทยานแห่งชาติกุยบุรี เป็นผืนป่าที่มีความอุดมสมบูรณ์ มีความหลากหลายทางชีวภาพสูง เราจึงสามารถพบเห็นสัตว์

ป่าหายากมากมายอาศัยอยู่ รวมทั้งต้นไม้ใบหญ้าที่ขึ้นปกคลุมกระจายอยู่เต็มพื้นที่ ถือเป็นอีกหนึ่งสถานที่ที่นักท่องเที่ยวสีเขียวนิยมมาท่องเที่ยว ชมวิถีชีวิตสัตว์ป่ากันแบบโอเพ่น ซึ่งถึงแม้จะเป็นการรบกวนสัตว์ป่าบ้างแต่หากเรามีจิตสำนึกรักษธรรมชาติ พร้อมให้ความช่วยเหลือสร้างแหล่งน้ำและอาหารให้สัตว์เหล่านั้นก็จะทำให้สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข

และเมื่อไม่นานมานี้การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ได้จัดโครงการกระตุ้นจิตสำนึกและสร้างต้นแบบการท่องเที่ยวเชิงอาสาสมัครภายใต้โครงการ “รักษ์แผ่นดินแม่” ชวนนักท่องเที่ยวจิตอาสากว่า 100 ชีวิตมาช่วยกันพัฒนาฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างแหล่งอาหารและน้ำให้กับสัตว์ป่านานาชนิด ด้วยการจัดกิจกรรม “ปลูกป่า สร้างกระต่ายน้ำ” ณ อุทยานแห่งชาติกุยบุรี อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ศุภรีย์ ธิาธิวิช ผู้อำนวยการฝ่ายโฆษณาและประชาสัมพันธ์ ททท. กล่าวว่า กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงอาสาสมัคร ถือเป็นหนึ่งกิจกรรมที่ทาง ททท. ให้ความสำคัญ เพราะสามารถตอบโจทย์ความต้องการของนักท่องเที่ยวรุ่นใหม่ที่ทำให้เรื่องท่องเที่ยวมีความหมายมากยิ่งขึ้น ดังเช่น กิจกรรมปลูกป่า สร้างกระต่ายน้ำในครั้งนี้ นอกจากอาสาสมัครที่เดินทางมาร่วมกิจกรรมจะได้เรียนรู้การดำเนินงานของอุทยานฯ การลงมือปฏิบัติจริงในการปลูกต้นไม้และสร้างแหล่งน้ำสำหรับสัตว์ป่าแล้ว ยังเป็นการสร้างความ

มุ่งหน้าไปยังจุดสร้างกระต่ายน้ำ

‘ท่องเที่ยว-ปลูกป่า-สร้างกระต่ายน้ำ’
ท่องเที่ยวเชิงอาสาสมัครที่ ‘กุยบุรี’

นำสำหรับสัตว์ป่าแล้วยังเป็นการสร้างความรัก ความหวงแหน และความภูมิใจในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมด้วยร่างกายและแรงใจของตนเองอีกด้วย

ด้าน พงษ์พันธ์ วิเชียรสมุทร นายอำเภออุบลูรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เล่าถึงประวัติการก่อตั้งอุทยานแห่งชาติอุบลูรีว่า ผืนป่าอุบลูรีแห่งนี้เป็นที่รวมความหลากหลายของระบบนิเวศและชีวภาพ เป็นแหล่งอาศัยของสัตว์ป่านานาชนิด ไม่ว่าจะเป็นช้าง กระบือ วัวแดง เสือโคร่ง สมเสร็จ ซึ่งสัตว์ป่าทั้งหมดอาศัยอยู่ในผืนป่าแห่งนี้มาเป็นเวลานาน 100 ปี จนกระทั่งมีนายทุนบางคนและราษฎรเข้ามาบุกรุกถางป่าเพื่อปลูกสับปะรด จนทำให้จังหวัดประจวบคีรีขันธ์มีการปลูกสับปะรดมากที่สุดในประเทศไทย ผลจากการปลูกสับปะรดทำให้ช้างป่าออกมากินสับปะรด คนจึงว่าช้างสร้างความเดือดร้อนให้

ปัญหาความขัดแย้งระหว่างคนกับช้างเริ่มรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ จนวันที่ 20 พฤษภาคม 2540 มีการพบช้างป่า 2 ตัวตายพร้อมกันเพราะโดนวางยาพิษในสับปะรด หลังจากนั้นปี 2541-2542 ก็ตายเพิ่มอีก 9 ตัว บางตัวถูกวางยาพิษ บางตัวถูกเผาทั้งตาย และบางตัวถูกวางยาพิษ ซึ่งการวางยาพิษ คือการเอาตะปูตอกไม้แล้วหยางขึ้นให้ช้างเหยียบ จึงเหตุการณ์ดังกล่าวสร้างความเศร้าสะเทือนใจมาสู่คนไทยทั้งประเทศ มีสื่อต่าง ๆ ลงข่าวจนกระทั่งความทราบถึงพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงห่วงใยและทรงรับสั่งให้นำผืนป่าจากนายทุนกลับมาสู่ราชการ และนำมาปรับปรุงจนกลายเป็นโครงการฟื้นฟูสภาพ

ช้างป่าที่อุบลูรี

ร่วมแรงช่วยกันสร้างกรงนก

รู้ไว้ก่อนไปเที่ยว

การเดินทาง จากกรุงเทพฯ สามารถเดินทางสายกรุงเทพฯ-ภาคใต้ ผ่านจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ทุกสาย จากนั้นเข้าทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4 (ถนนเพชรเกษม) ประมาณหลักกิโลเมตรที่ 295 แยกขวาเข้าทางหลวงจังหวัดหมายเลข 3217 (กุยบุรี-ยางชุม) ก่อนถึงว่าการอำเภอกุยบุรีประมาณ 3 กิโลเมตร จากบ้านยางชุมผ่านเข้าโครงการเขื่อนเก็บน้ำยางชุม เลี้ยวซ้ายก่อนถึงโครงการอ่างเก็บน้ำบ้านยางชุมจะพบทางแยกเลี้ยวซ้ายไปตามเส้นทางไปบ้านย่านซื่อและไปต่ออีกประมาณ 2 กิโลเมตร จึงจะถึงที่ทำการอุทยานแห่งชาติกุยบุรี เป็นทางลาดยางตลอดจนถึงที่ทำการอุทยานแห่งชาติกุยบุรี

ฤดูกาลท่องเที่ยว สามารถท่องเที่ยวได้ทุกฤดูกาล แต่ฤดูฝนจะเยอะและมากหน่อย ควรเตรียมอุปกรณ์กันฝนได้แก่ เสื้อกันฝน ร่ม

ของฝาก เสื้อโพลและเสื้อยืด สกรีนรูปช้างกุยบุรี มีทั้งหมด 36 สี รายได้ทั้งหมดนำเข้าสมทบทุนมูลนิธิช้างบ้านป่า เพื่อช่วยเหลือช้าง

ป่าสงวนแห่งชาติกุยบุรีอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ทรงรับสั่งให้ทำแปลงหญ้า ทำแหล่งอาหาร แหล่งน้ำให้สัตว์ป่า

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงรับสั่งว่าช้างควรอยู่ในป่า เพียงแต่ต้องสร้างแหล่งอาหารให้กับช้างเพียงพอ การปฏิบัติต้องสร้างแหล่งอาหารในป่าเป็นแปลงเล็ก ๆ และกระจาย ๆ นับตั้งแต่ปี 2542 ชาวกุยบุรีได้ร่วมกับทุกภาคส่วน ทั้งองค์กรเอกชน บริษัท ห้างร้าน กระทรวง-ข้าราชการ รวมถึงหน่วยงานน้อมนำกระแสพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาปฏิบัติ ปัจจุบันปัญหาความ

ขัดแย้งหมดไปกลายเป็นพื้นที่ตัวอย่างของประเทศไทยที่ช้างสามารถอยู่ได้โดยไม่มีคนทำร้าย นอกจากนี้ยังมีการปลูกหญ้า พื้นฟูธรรมชาติ ทำโปง ทำแหล่งน้ำให้กับช้าง เราจึงเห็นช้าง กระตัง วัวแดง สามารถออกมาเดินเล่น กินหญ้าและน้ำได้โดยไม่มีใครทำอันตราย จึงเป็นที่มาของการทำให้กักท่องเที่ยวสามารถเข้ามาดูช้าง กระตัง วัวแดง ได้ทุกวันในกุยบุรีหรือซาฟารีเมืองไทย ซึ่งปกติแล้วช้างและสัตว์ป่าอื่น ๆ จะออกหากินตอนเย็น ๆ จนกระทั่งเช้า

อย่างไรก็ตามถึงแม้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างคนกับช้างทะเลาะกันจะหมด

ถ่ายรูปเป็นที่ระลึก

เด็กๆ ช่วยกันปลูกต้นไม้ฟอก

ไปแล้ว แต่ยังมีปัญหาอีกอย่างหนึ่งคือ ช้าง ใกล้เคียง อดอยาก ซึ่งช้าง 1 ตัวกินวันละ 250 กิโลกรัม ป- ต่อวัน ในอุทยานแห่งชาติกุยบุรีช้างทั้งหมด มี 200 กว่าตัว และมีกระตัง เก่ง เนื้อทราย แ- อีกต่างหาก หากรวมทั้งหมดสัตว์ป่าในกุยบุรี ค- กินวันละ 100,000 กิโลกรัม ส่วนช้างกินน้ำ ก- วันละ 200 ลิตร ต่อ 1 ตัว ต่อ 1 วัน และ ช- จังหวัดประจวบฯ แล้งมา 3 ปี จึงเป็นปัญหา ได้- ให้ช้างเดินแตกฝูงออกไปทำให้โดนฆ่าตาย ง- เราจึงต้องมีการปลูกหญ้า ต้นไม้ ทำโปง รวม ก- ทั้งทำกระตังน้ำให้กับช้าง ค-

การรักษาวนจิตอาสาสามารถทำกระตังน้ำ ค- ก็เพราะบ่อน้ำตามธรรมชาติที่มีอยู่มีขนาด ค- ใหญ่ เวลาฝนไม่ตกก็ไม่มีน้ำ ขณะเดียวกัน ห- ขอบบ่อน้ำ เวลาข้างลงไปในกินน้ำไม่ได้โดย น-

**“กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงอาสา
สมัคร ถือเป็นหนึ่งกิจกรรมที่ทาง
ททท.ให้ความสำคัญ เพราะสามารถ
ตอบโจทย์ความต้องการของนัก
ท่องเที่ยวรุ่นใหม่ที่ทำให้เรื่องท่องเที่ยว
มีความหมายมากยิ่งขึ้น ดัง
เช่น กิจกรรมปลูกป่า สร้างกระทะ
น้ำในครั้งนี่”**

**กระทะน้ำ
บุรี**

ไปก็มี การทำกระทะน้ำคือทำบ่อเล็ก ๆ ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 7 เมตร และขุดลงไป ทำเป็นแบน ๆ ตรงกลางจะลึก และเทปูนฉาบไว้ลักษณะเหมือนกระทะทำอาหารที่เรา รู้จักกัน หากฝนตกลงมาก็สามารถเก็บน้ำไว้ได้ แต่ถ้าฝนไม่ตกและไม่มียน้ำ เราก็สามารถเอารถน้ำมาเติมได้ นอกจากจะช่วยข้างแล้ว ยังสามารถช่วยสัตว์เล็ก ๆ อีกด้วย

กิจกรรมการสร้างกระทะน้ำจำนวน 2 กระทะได้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ท่ามกลางบรรยากาศที่แปรปรวนเดี๋ยวฝนตก เดี่ยวแดดออก แต่อาสาสมัครก็ยังทำงานแข่งกับเวลาอย่างไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อย เพื่อจะได้ออกเดินทางด้วยการนั่งรถกระบะไปตระเวนดูข้างป่าและสัตว์ป่านานาชนิดในช่วงเย็นตามจุดชมข้างป่าและกระทิง ซึ่งมีทั้งหมด 7 จุด นอกจากจะมีข้างและกระทิงป่าแล้วภายในอุทยานฯ ยังมีสัตว์ป่าอื่น ๆ อีก ได้แก่ หมูป่า

ระหว่างนั่งรถเล่นไปตามทางไม่นาน ก็พบข้างป่า 1 ตัว กำลังกินอาหารอยู่ แต่ด้วยความที่เป็นป่าค่อนข้างอุดมสมบูรณ์มีต้นไม้ขึ้นปกคลุมหนาแน่น จึงมองเห็นตัวข้างไม่ถนัด แต่จากที่ศึกษามาคาดว่าน่าจะเป็นข้างตัวผู้ เพราะเห็นมีงาด้วย ส่วนจะเป็นข้างพลายหรือสือต่อนั้น ยากแก่การคาดเดาจริง ๆ นอกจากนั้นคณะเรามีจำนวนคนมากจึงเปลอสั่งเสียงดังทำให้ข้างรู้ตัวว่ามีคนบุกรุกเข้ามา มันรีบวิ่งหนีทันที คณะของเราที่กำลังจะขับรถตาม แต่เจ้าหน้าที่ที่ขับมอเตอร์ไซด์ตามมาหน้าตาตื่นตะโกนบอกให้เราขับรถออกไปเร็ว ๆ เพราะไม่เช่นนั้นข้างป่าจะวิ่งมาดักหน้ารถปิดทางทำให้ออกไม่ได้ จึงทำให้ทราบว่ข้างป่าไม่ได้กลัวคนและวิ่งหนีอย่างที่เราคิดไว้ แต่พร้อมที่จะจูโจมเมื่อมีโอกาส นึกแล้วหวาดเสียว! และเมื่อขับรถมาตามทางอีกไม่ไกลก็มีข้างป่าอีก 1 ตัว กำลังเดินเล่นอยู่อย่าง

นอกจากจะมีช้างและกระทิงป่าแล้วภายในอุทยานฯ ยังมีสัตว์ป่าอื่น ๆ อีก ได้แก่ หมูป่า

หาวดเสีย! และเมื่อขับรถมาตามทางอีกไม่ไกลก็มีช้างป่าอีก 1 ตัว กำลังเดินเล่นอยู่อย่าง

รวมพลปลูกป่า

ไม้พ้อเป็นอาหารให้ช้างป่า

แก้ง เลียงผา ลิ้งเสน ค้างแว่นถิ่นใต้ กระต่ายป่า เสือโคร่ง วัวแดง นกเงือก ฯลฯ

วิธีสังเกตลักษณะช้างป่า คือความแตกต่างระหว่างตัวผู้และตัวเมีย ซึ่งช้างป่าตัวผู้มีงาเรียกว่า “ช้างพลาย” มีลักษณะกะโหลกศีรษะใหญ่และมีโหนกหน้าผากสูง ฐานงวงโป่งนูน ส่วนท้ายของหลังช้างตัวผู้จะโค้งแล้วค่อย ๆ ลาดลง ส่วนช้างป่าตัวผู้ไม่มีงาเรียก “ช้างสือด” ขนาดรูปร่างมักใหญ่โตกว่าช้างพลาย มีฐานงวงโป่งนูนกว่า ส่วนช้างตัวเมียเรียกว่า ช้างพัง ปกติไม่มีงา แต่บางตัวจะมีงาสั้น ๆ เรียกว่า “ขนาย” ช้างตัวเมียเต็มวัย กะโหลกศีรษะไม่ใหญ่เท่าตัวผู้ โหนกหน้าผากต่ำ มีฐานงวงค่อนข้างแบนราบหรือนูนน้อยกว่า

สายใจกลางทุ่ง มองเห็นไกล ๆ มีงาและโหนกหน้าผากนูนสูง มันใจว่าต้องเป็นช้างพลายแน่นอน คินนี่ต้องนอนหลับฝันดีเพราะได้เจอช้างป่าตั้ง 2 ตัว

ช่วงเช้ายังมีกิจกรรมปลูกป่าอีกหนึ่งกิจกรรมที่มีนักเรียนจากโรงเรียนในพื้นที่มาร่วมกันปลูกด้วยเพื่อเป็นอาหารให้ช้างป่าและสัตว์ป่า เด็ก ๆ นักเรียนดูสนใจการปลูกต้นไม้ไม่น้อยช่วยกันจับจอบขุดดินทำหลุมกลางสายฝนที่โปรปรายลงมาอย่างฉ่ำแข็ง ส่วนคณะจิตอาสาที่ไม่ยอมแพ้ถึงแม้เมื่อวานจะเสียเปรียบด้วยการใช้แรงสร้างกระทะน้ำมาแล้วก็ตาม แต่ก็ยังร่วมกันปลูกต้นไม้หลายร้อยต้นจนเสร็จก่อนเวลารับประทานอาหารเที่ยงเสียอีก ทำให้มีเวลาว่างนั่งเล่นพักผ่อนเล็กน้อยก่อนจะร่วมรับประทานอาหารกันอย่างเอร็ดอร่อยและเดินทางกลับบ้านอย่างมีความสุข

กิจกรรมครั้งนี้เชื่อว่าจะเป็นส่วนหนึ่งในการกระตุ้นจิตสำนึกและสร้างต้นแบบนักท่องเที่ยวเชิงอาสาสมัครในการช่วยกันพัฒนาพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นำความสมบูรณ์คืนสู่ธรรมชาติอย่างยั่งยืน ที่สำคัญยังเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้เจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติกุยบุรีในการปกป้องดูแลผืนป่าแห่งนี้ให้มีความสมบูรณ์ตลอดไปอีกด้วย.